

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY
Úřad vlády ČR
Nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1
ID datové schránky: trfaa33
e-mail: posta@vlada.cz

K č.j.: 21518/2021-UVCR

V Praze dne 26. května 2021

OTEVŘENÝ DOPIS VLÁDĚ ČR

DOPLNĚNÍ ŽÁDOSTI O ZRUŠENÍ NEZÁKONNÉHO ZÁSAHU DO PRÁV OBČANŮ PŘI NAHLÍŽENÍ DO KATASTRU NEMOVITOSTÍ

Vážený pane premiére, vážení ministři,

v návaznosti na žádost iniciativy OTEVŘENÝ KATASTR ze dne 26. 5. 2021 o zrušení nezákonného zásahu do práv občanů při nahlížení do katastru nemovitostí jsme aktuálně zaznamenali vyjádření ČÚZK uveřejněné na webových stránkách úřadu, ke kterému považujeme za důležité se vyjádřit, aby Vláda ČR měla k dispozici úplné podklady před projednáním této věci.

ČÚZK nově oznámil na podstránce služby nahlížení, že je k technickým úpravám aplikace nahlížení do katastru nemovitostí oprávněn podle § 66 odst. 1 písm. j) katastrálního zákona (č. 256/2013 Sb.), který obsahuje zmocnění pro ČÚZK k vydání vyhlášky o stanovení podmínek poskytování a šíření údajů katastru. Vyhláška č. 358/2013 Sb., o poskytování údajů z katastru nemovitostí, v § 5 odst. 3 stanoví, že úřad umožňuje bezúplatné nahlížení do katastru na vybrané údaje souboru popisných informací a souboru geodetických informací aplikací dostupnou prostřednictvím internetu. A dále stanoví, že aplikace a služby nahlížení do katastru jsou poskytovány v souladu s podmínkami, které Úřad zveřejní na svých internetových stránkách.

Podle článku 4 Listiny základních práv a svobod, jež je součástí ústavního pořádku ČR, „*meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených Listinou základních práv a svobod upraveny pouze zákonem*“. A „*při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.*“

Z výše uvedené obrany ČÚZK je zřejmé, že úřad odvozuje svou působnost od dvojího zmocnění (katastrální zákon odkazuje na vyhlášku a vyhláška odkazuje na podmínky zveřejněné na internetových stránkách), a uzurpuje si tak pravomoc, kterou nemá. **Dochází k situaci, kdy jsou omezována práva občanů plošně, a navíc pouze na základě podmínek zveřejněných na webových stránkách ČÚZK. Zítra tak ČÚZK může pouhým oznámením na webových stránkách stanovit, že přístup bude zpoplatněn anebo že každý občan může nahlížet jen jednou denně. To je naprosto nepřijatelný zásah do občanských práv stanovených Ústavou ČR a Listinou základních práv a svobod. Občanská práva lze**

omezit pouze zákonem. V žádném případě nelze omezit občanská práva formou technických opatření, a navíc činěných pouze preventivně, a ještě navíc z důvodu, který má a může být řešen jinými prostředky (např. navýšením technické kapacity). To odporuje principům demokratického právního státu.

Jediným důvodem, proč ČÚZK hodlá omezit práva všech občanů, je sdělení, že dle jeho názoru dochází k přetěžování databáze úřadu nezákonným vytěžováním. Aniž by vysvětlil, jaký přečin měl být spáchán, podle jakých kritérií posuzuje nezákonnost vytěžování databáze, jaká rizika veřejnosti hrozí či aktivoval správní orgány nebo orgány činné v trestním řízení. **Navržená technická opatření představují nejen nezákonný, ale také nepřiměřený zásah do základních práv a svobod občanů ČR, protože údajné přetěžování databáze jednotlivci nemůže být dostatečným důvodem pro omezení občanských práv všech občanů ČR.**

V žádném případě nejde jen o to, že začneme používat „login a heslo“. Navržené změny se dotknou **všech občanů ČR**. Omezí jejich právo na svobodný přístup k informacím a některým skupinám, jako např. seniorům, studentům mladším 18-ti let nebo cizincům, ho velmi ztíží či dokonce fakticky znemožní. Studenti (občané pod 18 let) nemohou vůbec získat eldentitu. Občané žijící v zahraničí (cca 250 000) a stejně tak cizinci, kteří vlastní nemovitost v ČR a nezdržují na území ČR, nemají možnost, jak si zřídit eldentitu bez ověření identity na úřadě v ČR. Podmínkou pro autorizaci eldentitního profilu je osobní návštěva každého občana, který bude mít zájem od 12. 6. 2021 nahlížet do veřejného seznamu katastru nemovitostí, na některý z oprávněných úřadů. Na úřady by se tak mělo dostavit z důvodu technických opatření, kterými ČÚZK překračuje své pravomoc, až 9 000 000 občanů. Navíc všem, kteří si zřídit eldentitu dobrovolně, bude podle nové právní úpravy, bude-li schválena v navrženém znění, ze zákona zřízena datová schránka, do které jim bude státem přednostně doručováno i bez jejich vědomí a s následky fikce doručení. Pokud ji nechtějí, nemohou si zřídit eldentitu. Všem právnickým osobám navržené úpravy znemožní přístup k veřejným (otevřeným) datům a uloží jim přistupovat do katastru nemovitostí výhradně ve smluvním režimu, čímž dochází k diskriminaci právnických osob. Obdobně občané, kteří nevyužijí eldentitu, ale zřídí si dálkový přístup do katastru nemovitostí, budou v režimu smluvních dat a přístup k otevřeným datům jim bude odepřen.

Katastr nemovitostí je ze zákona veřejný bez povinné identifikace. Základním účelem vedení katastru nemovitostí je ochrana vlastnického práva. Toto zákonné pravidlo bude navrženými technickými úpravami porušeno, a vlastník nemovitosti nebude schopen bez identifikace ověřit, zda je stále vlastníkem své nemovitosti. To je v rozporu s katastrálním zákonem a jeho prováděcími předpisy. Navržené technické úpravy budou mít navíc nežádoucí důsledky na hojně využívanou právní zásadu materiální publicity a dobré víry ve veřejný seznam katastru nemovitostí. Podrobnosti uvádíme na stránkách občanské iniciativy www.otevrenykatastr.cz, které průběžně aktualizujeme.

Z výše uvedených důvodů považujeme za nutné navržené technické úpravy ČÚZK zcela odmítnout. Obracíme se proto na Vládu ČR, aby v rámci své působnosti zakročila proti výše uvedenému nezákonnému a nepřiměřenému zásahu do práv občanů ze strany ČÚZK.

Děkuji a jsem s pozdravem

Mgr. Petr Novotný, advokát

OTEVŘENÝ KATASTR

Iniciativa občanů pro otevřený přístup do katastru nemovitostí